

[Damsgaard.]

selvsaugt begrænset, hvilke drastiske ændringer der kan ske uden at skade i de sidste faser af dets tilblivelse.

Ikke desto mindre er det lykkedes at gennemføre den begrænsning i udgiftsstigningen, som venstre bl. a. havde stillet i udsigt før valget. Venstre sagde da, at det ville være nødvendigt at begrænse udgiftsstigningen med mindst 500 mill. kr. i forhold til det da netop fremsatte finanslovsforslag. Dette er sket, og jeg understreger, som jeg også gjorde før valget, at der ikke hermed er tale om en nedskæring, men alene om, at stigningstakten er gjort mindre, end den ville have været efter det oprindelige forslag. Ved siden af denne begrænsning er der naturligvis sket det, at prisstigningerne også har ramt det offentlige forbrug og gjort tallene større. Denne begrænsning i den offentlige udgiftsstigning med ca. 600 mill. kr. er sket, uden at det er gået ud over de sociale ydelser; dette er noget afgørende for venstre. En beskæring af udgiftsstigningen var efter venstres opfattelse nødvendig af hensyn til den samfundsøkonomiske udvikling; men det var lige så afgørende, at byrderne herved ikke skulle bæres af de svagest stillede.

Jeg skal ikke her gå i enkeltheder med hensyn til de forskellige besparelsesforslag til det oprindelige finanslovsforslag. Det er nu knap to måneder siden, den nuværende regering tiltrådte, og når jeg til indledning har peget på, at de praktiske muligheder for ændringer i det foreliggende finanslovsforslag har været små, peger dette nok så meget fremad. Om få måneder begynder forberedelserne til det næste finanslovsforslag, som i højere grad bør blive præget af, at vi har fået en ny regering.

Jeg har bemærket mig finansministeriets cirkulære af 15. marts 1968 til samtlige ministerier og styrelser vedrørende budgetterne i 1969-70 og de kommende tre år. Heri siger man til indledning, hvis jeg lige må citere:

„For at begrænse væksten i de samlede statsudgifter har regeringen til hensigt at fastsætte finansielle rammer for bidrag til finanslovsforslaget for 1969-70 samt budgetforslaget for de tre følgende finansår 1970-71, 1971-72 og 1972-73. Meddelelse

om disse rammer vil fremkomme i april måned. Det må påregnes, at den stramme finanspolitiske linje, som nu er fastlagt for 1968-69, vil blive fastholdt i de kommende 4 finansår.“

Jeg har haft lyst til at fremhæve også her fra folketingets talerstol, at det i hvert fald er finansministerens agt — og jeg tror også, han har magt til at gøre det. Jeg opfordrer til, at man fra starten vil sikre, at det kommende finanslovsforslag tilrettelægges i overensstemmelse med de samfundsøkonomiske forhold og produktionens bærekraft. Dette er ikke alene et spørgsmål om at afpasse den samlede stigning til den mulige produktionsfremgang, men også om, at de offentlige midler anvendes og fordeles sådan, at borgerne får mest muligt for skatten.

Allerede ved første behandling af finanslovsforslaget i december 1967 pegede jeg på venstres vegne på forskellige veje til en bedre budgetlønning, og jeg vil gerne gentage et par af disse punkter som forslag til den nye regering og den nye finansminister.

Jeg tror, det er hensigtsmæssigt at tage alle udgiftsposter, hvis lovgrundlag er ældre end f. eks. 5 år, op til særlig prøvelse. Mange nye opgaver melder sig i vort samfund, og det kan ikke være rigtigt, at gamle opgaver uden videre skal have en fortrinsret til de offentlige midler, blot fordi de nu engang er kommet ind på finansloven for år tilbage, da forholdene måske var helt andre. Alt for tit har vi måttet bøje os for henvisninger til, at denne eller hin udgiftspost var lovbestemt, men uden at kunne efterprøve, om begrundelserne for, at den i sin tid blev indført, også fortsat var lige stærkt til stede. Det kan betyde, at nye opgaver skubbes til side for gamle, selv hvor de nye opgaver måske er langt vigtigere og nyttigere end de gamle. Jeg skal ikke nægte, at mange af de gamle loves opgaver fortsat er nødvendige, men så kan de også stå for en nærmere prøvelse. En fast regel om, at udgiftslove skal tages op til prøvelse efter f. eks. 5 års forløb, kan derimod være en sikring mod, at offentlige udgifter får lov at leve videre, længe efter, at deres begrundelse er forsvundet. En sådan regel kan også, tror jeg, styrke rationaliseringen af selve administrationen. For også forældede love kræver jo administration, og vi kommer næppe uden